

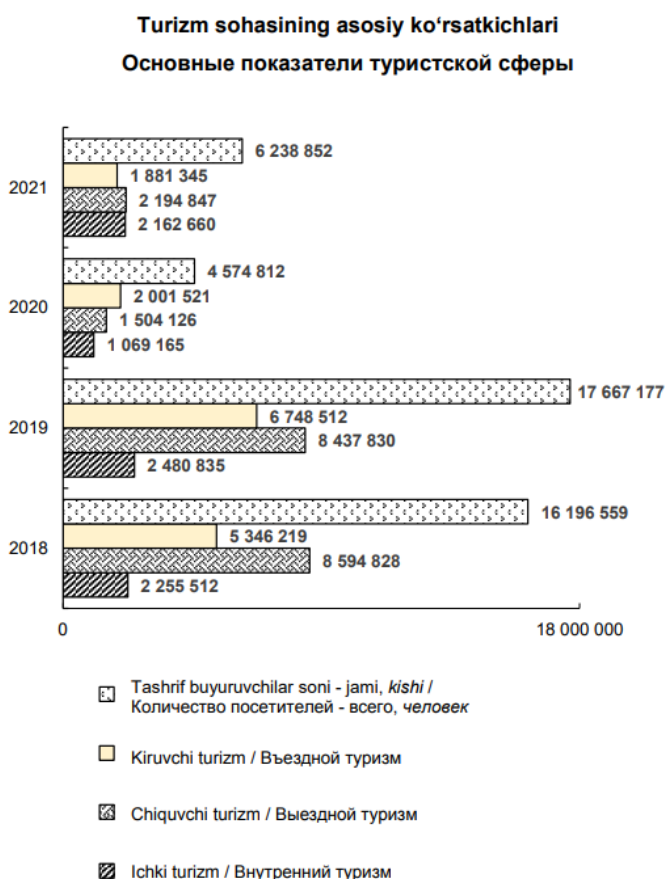
О'ZBEKISTONDA TURIZM SEKTORINING ASOSIY KO'RSATKICHLARI

Murodjonov Bahrombek

BuxDU, Iqtisodiyot va turizm fakulteti talabasi

Turizm sohasi O'zbekiston iqtisodiyotining hal qiluvchi sohasi bo'lib, mamlakat taraqqiyoti va yuksalishiga salmoqli hissa qo'shmoqda. Ushbu hisobotda 2018 yildan 2021 yilgacha bo'lgan davrda O'zbekistondagi turizm sohasining asosiy ko'rsatkichlari tahlil qilingan bo'lib, asosiy e'tibor tashqi turizm, kirish turizmi va ichki turizmga qaratilgan.

Tashqi turizm:

Ma'lumotlar ko'rsatilgan davr mobaynida tashqi turizmning izchil tendentsiyasini ko'rsatadi. 2018 va 2019-yillarda O'zbekiston 8 594 828 va 8 437 830 sayyoh bilan tashqi turizmning eng yuqori cho'qqisiga chiqdi. Biroq, 2020-yilda sezilarli pasayish kuzatilib, 1 504 126 ga tushib ketdi, bu ehtimol COVID-19 pandemiyasi davrida joriy etilgan global sayohat cheklovlari tufayli. Sektor 2021-yilda sezilarli o'sishni ko'rdi va 2,194,847 tashrif buyuruvchiga etdi, bu tiklanish belgilaridan dalolat beradi.

Kirish turizmi:

Kirish turizmi ushbu yillarda o'zgarishlarga guvoh bo'ldi. 2018-yilda bu raqam 5 346 219 nafarni tashkil etgan bo'lsa, 2019-yilda 6 748 512 nafarga oshgan. 2020 yilda pasayish kuzatilib, ehtimol, pandemiya ta'sirida 2 001 521 ga tushib ketdi,. Biroq, bu ko'rsatkichlar 2021-yilda qayta ko'tarilib, 1 881 345 ga yetdi, bu kirish turizmi sektorida chidamlilik va moslashuvchanlikdan dalolat beradi.

Ichki turizm:

O'zbekistonning turizm landshaftida ichki turizm hal qiluvchi rol o'ynadi. 2018 va 2019 yillarda barqaror o'sish kuzatildi, mos ravishda 2 255 512 va 2 480 835 mahalliy tashrif buyuruvchilar bu ko'rsatkichlarni yangiladi. Sektor 2020-yilda atigi 1 069 165 nafar tashrif buyuruvchini qayd etgan holda jiddiy muvaffaqiyatsizlikka uchradi. Shunga qaramay, 2021-yilda ichki turizm sezilarli darajada tiklanib, 2 162 660 nafar mehmonni qamrab oldi va bu qiyin paytlarda mahalliy sayohatlar muhimligini ta'kidladi.

Turizmning umumiy hajmi:

Tashqi, kirish va ichki turizmni o'zida jamlagan sayyohlarning umumiy soni O'zbekistonning turizm sohasi haqida to'liq ma'lumot beradi. 2018 va 2019-yillarda mamlakatda mos ravishda 16 196 559 va 17 667 177 sayyoh bilan jami turizmning o'sishi kuzatildi. Pandemiyaning ta'siri 2020-yilda yaqqol namoyon bo'ldi, natijada tashrif buyuruvchilar soni 4 574 812 ga qisqardi. Biroq, 2021-yil uchun ma'lumotlar ijobiy traektoriyadan dalolat beradi, sayyohlarning umumiy soni 6 238 852 kishiga yetib, qiyinchiliklarga chidamlilik va moslashuvchanlikni namoyish etadi.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda 2018-2021 yillarga mo'ljallangan turizm sohasi ko'rsatkichlari ushbu sohaning tashqi ta'sirlarga bardosh bera olishi va o'zgaruvchan sharoitlarga moslasha olishini ta'kidlaydi. 2021-yilda kuzatilgan tiklanish kelajak uchun istiqbolli prognozni ko'rsatib, turizm sanoatida strategik rejalashtirish va moslashuvchanlikning muhimligini ta'kidlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Alimovich, F. E., Habibulloeva, K. S., & Bahodirova, D. N. (2020). Central features of halal tourism and halal food. *Academy*, (3 (54)), 43-45.
2. Хайруллаева, Н. Н., & Кадилова, Ш. Х. (2017). ИНТЕГРАЦИЯ СТРАТЕГИИ НА СЕРВИСНЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ (ПРИМЕР ГОСТИНИЦ БУХАРЫ “МАЛИКА”) INTEGRATION STRATEGIES AT SERVICE ENTERPRISES (Example of Bukhara “Malika” hotels). *Редакционная коллегия: СВ Дусенко—доктор социологических наук, профессор НЛ Авилова—доктор исторических наук, профессор*, 462.
3. Кадилова, Ш. (2023). THE ROLE OF TRANSPORT AND TOURISM PROGRAMS IN THE DEVELOPMENT OF TOURISM IN UZBEKISTAN. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz)*, 35(35).
4. Khabibullayeva, K. S., & Gulasal, N. (2023). THE IMPORTANCE OF NEW TRANSPORT ROUTES IN THE DEVELOPMENT SERVICE SECTOR. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 16(4), 3-6.
5. Туризм в Узбекистане. Государственный комитет по статистике. Ташкент 2022
6. <https://www.zumar.com>;
7. <https://encyclopedia.pub/>;
8. Scholarly Community Encyclopedia.